

ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Από την “Κοινωνία της Πληροφορίας” του αύριο

“Η ανάκαμψη θα είναι πράγματι ψηφιακή. Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών είναι αυτές που θα αποτελέσουν τον κύριο μοχλό ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας σε αυτές τις δύσκολες συγκυρίες, αλλά και εργαλείο Ελέγχου και Διαφάνειας για ολόκληρο το Δημόσιο Τομέα όσον αφορά στη χώρα μας”, υποστηρίζει στο ΣΕΠΕnews, μεταξύ άλλων, ο νέος Ειδικός Γραμματέας Ψηφιακού Σχεδιασμού, κ. Αντώνης Μαρκόπουλος. Ο κ. Μαρκόπουλος αναλύει τον ψηφιακό σχεδιασμό της χώρας, τα προβλήματα του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Ψηφιακή Σύγκλιση” και θεωρεί ως ξεπερασμένη τη λογική των προγραμμάτων χρηματοδότησης με αμφίβοη αποτελεσματικότητα.

Ποιοι είναι οι στόχοι της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού για το 2010;

Η νέα Ψηφιακή Στρατηγική, που έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή από την Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού, στοχεύει σε τρεις κύριους άξονες δράσης: στη μετάβαση στη νέα εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με τη συμμετοχή των πολιτών στις δράσεις της κυβέρνησης και δημόσια διάχυση της πληροφορίας, στην ενίσχυση, ανάπτυξη και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της κουλτούρας εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και όλων των κλάδων με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τρίτον στην αναδιοργάνωση και αξιοποίηση των ψηφιακών υποδομών.

Αυτοί οι τρεις στόχοι, οι οποίοι αποτυπώνουν την κυβερνητική πολιτική στον κλάδο των ΤΠΕ σε οριζόντια τετραετία και βρίσκονται τον πυρήνα του ανασχεδιασμού του προγράμματος Ψηφιακής Σύγκλισης, αποτελούν τον κοινό παρονομαστή όλων των δράσεων που έχουν ήδη ξεκινήσει να υλοποιούνται, ώστε μέχρι το τέλος του έτους να έχουμε τα πρώτα ορατά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, μέσα στο 2010, η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού προχωράει ένα σύνολο σημαντικών παρεμβάσεων στοχευμένων στην άμεση τόνωση της ανταγωνιστικότητας, την στήριξη των μι-

κρομεσαίων επιχειρήσεων και την προσέλκυση επενδύσεων για τη δημιουργία υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας. Οι παρεμβάσεις αυτές δεν θα εξαντλούνται σε προγράμματα χρηματοδότησης με αμφίβοη αποτελεσματικότητα, αλλά θα αποτελούν απόλυτα εναρμονισμένες με τους ανωτέρω άξονες δράσεις.

Παράλληλα, δρομολογείται μια σειρά οριζόντιων παρεμβάσεων για την υποστήριξη του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Τέλος ο νέος σχεδιασμός

όλων των δράσεων θα γίνει με έμφαση στην ανάπτυξη του SaaS, IaaS και Cloud Computing, τη δημιουργία υπηρεσιών διαλειτουργικότητας, τη γενικευμένη διάθεση Ανοικτών Δημόσιων Δεδομένων, την υλοποίηση ανοικτών προτύπων και την “Πολυκαναλική” προσέγγιση. Λαμβάνοντας υπόψη, βεβαίως, την κρισιμότητα της τρέχουσας χρονιάς όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις, οι στόχοι που αναφέρθηκαν αντικατοπτρίζουν την ισορροπημένη προσπάθεια της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού να

του σήμερα στον “Πολίτη της Πληροφορίας”

ανταποκριθεί τόσο στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις της ελληνικής αγοράς και διοίκησης όσο και στις επιταγές για μεσο-μακροπρόθεσμη υγιή και στέρεη ανάπτυξη.

Κάνοντας έναν απολογισμό της μέχρι τώρα πορείας της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού θα θέλαμε να μας πείτε σε ποιο στάδιο βρίσκονται τα Επιχειρησιακά Προγράμματα “Ψηφιακή Σύγκλιση” και “Κοινωνία της Πληροφορίας”;

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Κοινωνία της Πληροφορίας” του Γ’ ΚΠΣ “έκλεισε” πριν από 3 μήνες με απορροφητικότητα που ξεπερνά το 100%, με συνολικές νομικές δεσμεύσεις ύψους €2,9 δις και εκταμιευμένες δαπάνες ύψους €2,5 δις. Αυτό σημαίνει, ότι εκκρεμούν μια σειρά έργων. Στόχος μας είναι η καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση αυτής της συνέχειας προκειμένου να επιβαρυνθεί το λιγότερο δυνατό ο Τακτικός Προϋπολογισμός του 2010 σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο για τη χώρα. Η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού, αντιλαμβανόμενη την ανάγκη “συνέχειας” του κράτους και συνέπειας απέναντι στην εμπιστοσύνη που επιδεικνύει η αγορά αλλά και οι πολίτες, προχωρεί στην έκδοση νέων προσκλήσεων για τα μεταφερόμενα έργα, ώστε να εξασφαλισθούν οι αναγκαίοι πόροι και να ανταποκριθεί το συντομότερο δυνατό στις εκκρεμείς νομικές δεσμεύσεις.

Όσον αφορά στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ψηφιακή Σύγκλιση”, δυστυχώς η μέχρι τώρα πολιτική που ακολουθήθηκε ως προς την υλοποίησή του, δεν είχε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Ασαφείς κατευθύνσεις, ελαστικότητα κριτηρίων επιλογής και έλλειψη στοχευμένων προσκλήσεων οδήγησαν σε κα-

Η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού θα προχωρήσει άμεσα στην ανακοίνωση νέων εντάξεων, ενώ πριν από το καλοκαίρι θα είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε και σε νέες προσκλήσεις

θυστερήσεις που μας απομάκρυναν από την επίτευξη του φιλόδοξου “Ψηφιακού Αθλήματος”. Το χιλιοειπωμένο “τέρας της γραφειοκρατίας”, η εξυπηρέτηση μικροπολιτικών τοπικών συμφερόντων που προτάχθηκαν, ο άσκοπος κατακερματισμός έργων χωρίς κεντρικό σχεδιασμό, είχαν ως συνέπεια πολλές φορές τις λησασμένες επιλογές και τις άστοχες χρηματοδοτήσεις που δεν συνέβαλαν όσο θα έπρεπε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών αλλά και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Αυτό, είναι προφανές ότι δεν μπορεί να διαιωνισθεί.

Αξίζει, νομίζω, να αναφέρουμε ότι ο αριθμός των υποβληθέντων τεχνικών δελητίων μέχρι το τέλος του 2009 υπερκαλύπτει τον προϋπολογισμό του προγράμματος κατά 2,5 φορές, χωρίς να είναι βέβαιο ότι οι δράσεις αυτές στην πλειονότητα τους αφορούν συγκεκριμένες, υπάρχουσες ανάγκες. Μια πρώτη εκτί-

μηση είναι ότι οι παρεμβάσεις που έχουν προταθεί δεν έχουν ακολουθήσει μια στρατηγική ούτε καν “νηματική” λογική. Είναι, συνεπώς, κατανοητό, ότι μέσα σε αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα είχαμε ως πρώτο στόχο τον εντοπισμό όλων των αναγκών, την καταγραφή των κακώς κειμένων και με εντατικούς ρυθμούς την αξιολόγηση των κατατεθειμένων προτάσεων. Όσες από αυτές διευκολύνουν την ικανοποίηση των υπαρκτών αναγκών και συνάδουν με τους στόχους της νέας στρατηγικής προχωρούν το συντομότερο δυνατό, ώστε να επανέλθουμε στη συνέχεια με δημοσίευση και νέων προσκλήσεων απόλυτα εναρμονισμένων με τις νέες προτεραιότητες.

Πότε θα ξεκινήσουν τα έργα πληροφορικής που περιλαμβάνονται στο ΕΣΠΑ και εάν υπάρχει πρόθεση αναθεώρησης ορισμένων δράσεων;

Ο ανασχεδιασμός του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Ψηφιακή Σύγκλιση” θεωρήθηκε αναγκαίος προκειμένου οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος να είναι απόλυτα εναρμονισμένες με τις στρατηγικές κατευθύνσεις ανάπτυξης, ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας και προώθησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, που θα οδηγήσουν στην αναμόρφωση της δημόσιας διοίκησης και της σχέσης μεταξύ πολίτη και πολιτείας. Η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων, η έλλειψη ουσιαστικού σχεδιασμού, η μωπική προσέγγιση της υλοποίησης δράσεων χωρίς μελλοντική στόχευση, δεν έχει θέση στη νέα στρατηγική της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού. Δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια για προχειρότητες και επιπολαιότητες. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε προκλήσεις όπως η κάλυψη των απαιτήσεων της απορρο-

ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Από την “Κοινωνία της Πληροφορίας” του σήμερα στον

φπτικότητας, η υποστήριξη του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η επιτάχυνση δράσεων που θα ανακουφίσουν βραχυπρόθεσμα την ασθμαίνουσα ελληνική οικονομία, αλλά και η ορθολογική μετάβαση στην νέα ψηφιακή εποχή.

Αυτό δεν είναι δυνατόν να γίνει χωρίς ανασχεδιασμό του επιχειρησιακού προγράμματος. Ο ανασχεδιασμός, όμως, αυτός δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση “πάγωμα” των συγκεκριμένων δράσεων ή διακοπή νέων προσκλήσεων. Μέσα στον Απρίλιο, οπότε και θα ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων που έχουν κατατεθεί, η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού θα προχωρήσει στην ανακοίνωση νέων εντάξεων, ενώ πριν από το καλοκαίρι θα είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε και σε νέες προσκλήσεις. Προσκλήσεις, πλέον, με

συγκεκριμένο προϋπολογισμό, στοχευμένες τόσο σε επίπεδο φορέα άσκησης πολιτικής όσο και/ ή σε επίπεδο φυσικού αντικείμενου.

Η Ευρώπη υποστηρίζει πως η ανάκαμψη θα είναι ψηφιακή. Ποιες αλλαγές πρέπει να γίνουν στη στρατηγική της ειδικής γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού για να επιταχυνθεί η υλοποίηση των έργων τεχνολογίας στη χώρα μας;

Η ανάκαμψη θα είναι πράγματι ψηφιακή. Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών είναι αυτές που θα αποτελέσουν τον κύριο μοχλό ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας σε αυτές τις δύσκολες συγκυρίες, αλλά και εργαλείο Ελέγχου και Διαφάνειας για ολόκληρο το Δημόσιο Τομέα όσον αφορά στη χώρα μας. Για αυτό ακριβώς το λόγο, η Ειδική Γραμ-

ματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού προχώρησε ήδη στον ανασχεδιασμό και την εφαρμογή μιας νέας στρατηγικής, όπως αναπτύχθηκε νωρίτερα, προσανατολισμένης στην τόνωση της εξωστρέφειας και την ενίσχυση καινοτόμων ιδιωτικών πρωτοβουλιών με ανταποδοτικά οφέλη για το κοινωνικό σύνολο. Προτεραιότητα έχει δοθεί και στην υλοποίηση μεγάλων, κεντρικών παρεμβάσεων που θα δημιουργήσουν οικονομίες κλίμακας και θα εξασφαλίσουν τη διαλειτουργικότητα των δημόσιων υπηρεσιών, αποτελώντας ταυτόχρονα νέα έργα για την αγορά πληροφορικής αλλά και υποδομές που θα υποστηρίξουν στο μέλλον την ταχύτερη και αξιόπιστη υλοποίηση του προγράμματος.

Προκειμένου, όμως, να επιταχυνθεί άμεσα η υλοποίηση των παραπάνω δράσε-

“Πολίτη της Πληροφορίας” του αύριο

ων, θα πρέπει να επαναπροσδιορισθούν οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος:

- Η διασφάλιση μιας απόλυτα διαφανούς και ξεκάθαρης διαδικασίας αξιολόγησης και επιλογής των έργων
- Η εξειδίκευση του προγράμματος με στοχευμένες προσκλήσεις που θα ανταποκρίνονται στις προτεραιότητες, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί βάσει της νέας στρατηγικής
- Η ανάπτυξη συμμετοχικών διαδικτυακών υπηρεσιών που θα ενισχύσουν, αν όχι θα χτίσουν εξ αρχής, τη δραστηρική σχέση πολίτη - κράτους, είναι οι πρώτες αλλαγές που θα γίνουν προς αυτήν την κατεύθυνση, με στόχο να καθιερωθούν ως αυτονόητες προϋποθέσεις για τον εφεξής τρόπο υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Είστε ένας νέος άνθρωπος, γνωρίζετε τον κλάδο των ΤΠΕ εκ των έσω. Ποιο είναι το όραμά σας για την Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού;

Θα μπορούσα να σας απαντήσω με μία και μόνο φράση: το όραμά μου είναι να καταφέρουμε να περάσουμε από την “Κοινωνία της Πληροφορίας” του σήμερα στον “Πολίτη της Πληροφορίας” του αύριο. Πρέπει να σταματήσουμε ως χώρα να είμαστε ουραγός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Θέλω, και είναι βέβαιο ότι αυτό αποτελεί προτεραιότητα και της νέας διακυβέρνησης, να πάψουμε να θεωρούμε ανέφικτα σενάρια τις σκέψεις για ψηφιακές παρεμβάσεις που θα μεταμορφώσουν κυριολεκτικά την καθημερινότητά μας.

Η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού θα προχωρήσει άμεσα στην ανακοίνωση νέων εντάξεων, ενώ πριν από το καλοκαίρι θα είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε και σε νέες προσκλήσεις

Παρεμβάσεις που επιτέλους θα βοηθήσουν τη δημόσια διοίκηση να κτίσει μηχανισμούς ελέγχου και δικαιοσύνης. Έχουμε μια μοναδική ευκαιρία να αξιοποιήσουμε, μέσω του ΕΣΠΑ, τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών προκειμένου να αλλιάξουμε τον προσανατολισμό της ελληνικής επιχειρηματικότητας, τη στάση των Ελλήνων απέναντι στις Νέες Τεχνολογίες αλλά και να μεταφέρουμε το “βάρος” της μείωσης και εξοικονόμησης δαπανών από τους πολίτες στα σύγχρονα ψηφιακά συστήματα ελέγχου και διαφάνειας. Η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού καλείται να παίξει και έναν επιπλέον ρόλο. Αυτόν της σχεδίασης της νέας Βιομηχανικής πολιτικής στο χώρο των ΤΠΕ.

Η Ειδική Γραμματεία πρέπει να έχει έναν ενεργό ρόλο τόσο στη διαμόρφωση των νέων αναπτυξιακών εργαλείων της χώρας, όσο και στην αξιολόγηση των προτάσεων επένδυσης στο χώρο των ΤΠΕ. Είναι τώρα η ευκαιρία και για το χώρο μας να αλλιάξει. Μέσα από την κρίση πρέπει να δημιουργήσουμε μια νέα δυναμική για τον ίδιο τον χώρο. Η συνεχής διαβούλευση με τους ίδιους τους πολίτες αλλά και τις επιχειρήσεις των ΤΠΕ θα θέσει τις βάσεις για το νέο αναπτυξιακό μοντέλο

στο χώρο. Τέλος, η δημιουργία των υποδομών και των κινήτρων που θα προσελκύσουν ξένες επενδύσεις στη χώρα μας βρίσκεται στην καθημερινή ατζέντα της Ειδικής Γραμματείας.

Ευελπιστώ, και αυτό δεν είναι ευχολόγιο αλλά προσωπικό στοίχημα, με τις θεσμικές παρεμβάσεις που θα πραγματοποιήσουμε να δώσουμε ώθηση σε επιχειρηματίες του κλάδου για την ανάπτυξη κυρίως καινοτομικών προϊόντων (products) και λιγότερο έργων (projects). Να δώσουμε ώθηση όμως και στη Δημόσια Διοίκηση, ώστε να προσφέρει ολοκληρωμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους πολίτες - όχι ως αντάλλαγμα για την υπομονή τους, αλλά ως ελάχιστο προαπαιτούμενο για την καθιέρωση μιας σχέσης εμπιστοσύνης μαζί τους - και να καθιερώσει με τον τρόπο αυτό τη Διαφάνεια, τη Συμμετοχή, τις ανοιχτές διαδικασίες, την αποτελεσματικότητα. Τότε θα είμαστε σε θέση να διεκδικήσουμε και τη δική τους κινητοποίηση προκειμένου να μεταβούμε ουσιαστικά στη σύγχρονη “ψηφιακή εποχή”.

Ο κ. Αντώνης Μαρκόπουλος είναι Ειδικός Γραμματέας Ψηφιακού Σχεδιασμού.